

Az „Egészség” című folyóirat (Egészségtani ismeretek terjesztésére s a közegészségügy érdekeinek előmozdítására, szerkesztő: Dr. Fodor József, kiadó: Országos Közegészségügyi Egyesület) 1887–1942 között megjelent példányait a közelmúltban az Országos Egészségfejlesztési Intézetnek ajándékozták. (A példányok tartalomjegyzéke az OEFI honlapján megtekinthető, betekintés személyes egyeztetés után lehetséges.) Folyóiratunk visszatekint a múltba, s az akkori szemléletmód – a mai állásponttal párhuzamos – bemutatásával új cikksorozatot indít el. Időutazásra invitálunk mindenkit az 1800-as és 1900-as évekbe, és ezzel párhuzamosan bemutatjuk a témával kapcsolatos aktuális adatokat, álláspontokat is.

Sportsérülések a fociban – a tömegsportot érintő tanulságok

Csányi Zsófia

Nemzeti Egészségfejlesztési Intézet

Szertelenkedés az atletaságban éppúgy elítélésre méltó, mint a tunyaság, restség. az edző játékok és mozgások kerülése. Az angol lapok megdöbbentő adatokat közöltek a mértéken felül üzött atletajátékok okozta egészségi károkról. Csupán a football (rugó-labda) játékok következtében 26 halálesetet tapasztaltak a múlt évben, mégpedig a játékra alkalmas 6 nyári hónap alatt, továbbá 19 lábtörést és a 12 kartörést, 25 kulcsonttörést és 75 egyéb sérülést. A testedzés ezen az áron nagyon drága, és elmondhatjuk, hogy az atlétáskodást is nem csupán erővel, hanem ésszel is kell üzni.

Egészség, 1893. április. Rövid Közlések, 146. oldal

Az „Egészség” című folyóiratról eredeti helyesírással digitalizálva.

***

A 100 évvel ezelőtti angol bajnokság, valamint a 2010-es labdarúgó-világbajnokság sérülési adatait összehasonlítva elmondhatjuk, hogy több mint 100 évvel ezelőtt az egy csapatra vetített sérülések aránya 8,06 sérülés/csapat volt. Figyelemreméltó azonban, hogy a 2010-es labdarúgó világbajnokságon – ahol 32 csapat játszott és a mérkőzéseken összesen 229 sérülés történt – az egy csapatra vetített sérülések aránya 9,34 sérülés/csapat volt (ugyanakkor haláleset nem történt).

A sporttudomány fejlődésével – a kockázatok csökkentése érdekében – a sportteljesítmények mérésével, elemzésével, valamint a szabályrendszer változtatásával folyamatosan igyekeznek a sportolók sérülési lehetőségeit csökkenteni. A magas szintű sportteljesítmény és a sérülések elkerülése érdekében nagy hangsúlyt fe-

tetnek a pszichikai felkészültségre is, mely hozzájárulhat a játékosok koncentrációs képességének növeléséhez.

Összességében elmondhatjuk, hogy míg a sporttudomány fejlődésével, a kockázati tényezők elemzésével és kiküszöbölésével a labdarúgók sérüléseinek jellege ugyan megváltozott, a sérülések relatív száma azonban nem csökkent.

Ez a tendencia tanulságokat hordoz a lakossági sport modern értelmezéséhez is, hiszen a sérülések elkerülése, illetve megelőzése itt is központi kérdés. Az egészséget támogató, közepes és nagy erőfeszítést igénylő mozgások előtt szükséges bemelegítést végezni, majd levezetéként izmainkat nyújtani. Ezzel is hozzájárulhatunk a jó közérzet, a jól-lét érzés megteremtéséhez, egészségünk megőrzéséhez, fejlesztéséhez.

